

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав)

6 юли 2017 година*

„Обжалване — Конкуренция — Картели — Пазар на проекти за комутационни апарати с газова изолация — Решение, прието от Европейската комисия вследствие на частичната отмяна от Общия съд на Европейския съюз на първоначалното решение — Изменение на глобите — Право на защита — Неприемане на ново изложение на възраженията — Равно третиране — Съвместно предприятие — Изчисляване на началния размер — Степен, в която предприятието е допринесло за нарушението — Сила на пресъдено нещо“

По дело C-180/16 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 29 март 2016 г.,

Toshiba Corp., установено в Токио (Япония), за което се явяват J. MacLennan, solicitor, S. Sakellariou, dikigoros, A. Schulz, Rechtsanwalt, и J. Jourdan, avocat,

жалбоподател,

като другата страна в производството е

Европейска комисия, за която се явява N. Khan, в качеството на представител,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (седми състав),

състоящ се от: A. Prechal (докладчик), председател на състава, A. Rosas и C. Toader, съдии,

генерален адвокат: E. Танчев

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 април 2017 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: английски.

Решение

- 1 С подадената жалба Toshiba Corp. иска да бъде отменено решението на Общия съд на Европейския съюз от 19 януари 2016 г., Toshiba/Комисия (Т-404/12, ЕУ:Т:2016:18, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което той отхвърля жалбата на жалбоподателя за отмяна на решение С(2012) 4381 на Комисията от 27 юни 2012 година за изменение на Решение С(2006) 6762 окончателен от 24 януари 2007 г. относно производство по член 81 [ЕО] (понастоящем член 101 ДФЕС) и по член 53 от Споразумението за ЕИП в частта му, на която са адресати Mitsubishi Electric Corporation и Toshiba Corporation (дело COMP/39.966 — Комутиционни апарати с газова изолация — Глоби) (наричано по-нататък „оспорваното решение“).

Обстоятелства, предхождащи спора, и оспорваното решение

- 2 Обстоятелствата, предхождащи спора, са представени накратко по следния начин в точки 1—20 от обжалваното съдебно решение:
 - „1 [Toshiba] е японско дружество с дейност в различни сектори, и по-специално в областта на комутиционните апарати с газова изолация (наричани по-нататък „КАГИ“). Между октомври 2002 г. и април 2005 г. дейността му в областта на КАГИ се упражнява от съвместно дружество, а именно от ТМ T&D Corp., в което Toshiba Corp. притежава равен брой дялове заедно с Mitsubishi Electric Corp. (наричано по-нататък „[Mitsubishi]“), като съвместното дружество е прекратено през 2005 г.
 - 2 На 24 януари 2007 г. Комисията на Европейските общности приема Решение С(2006) 6762 окончателен относно производство по член 81 [ЕО] и по член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/F/38.899 — Комутиционни апарати с газова изолация) (наричано по-нататък „[...] решение[то от 2007 г.]“).
 - 3 В решението от 2007 г. Комисията констатира, че между 15 април 1988 г. и 11 май 2004 г. на пазара на КАГИ съществувало едно-единствено и продължавано нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП) и налага на адресатите на посоченото решение, които са европейски и японски производители на КАГИ, глоби [...].
 - 4 Нарушението, разгледано в решението от 2007 г., съдържа три основни елемента:
 - споразумение, подписано на 15 април 1988 г. във Виена (наричано по-нататък „споразумението GQ“), имащо за предмет разпределянето в съответствие с договорените правила на проектите за КАГИ в световен мащаб, с цел да се запазят квотите, които до голяма степен съответстват на традиционните пазарни дялове; споразумението, което се прилага в целия свят, с изключение на Съединените американски щати, Канада, Япония и на 17 страни от Западна Европа, се основава на предоставянето на „обща японска квота“ на японските производители и на „обща европейска квота“ на европейските производители;
 - паралелно споразумение (наричано по-нататък „общото споразумение“), по силата на което, от една страна, проектите относно КАГИ, намиращи се в Япония и в европейските държавите на европейските членове на картела, били запазени съответно за японските и за европейските членове на картела, и от друга страна, проектите относно КАГИ, намиращи се в други европейски държави, също били запазени за европейската група, тъй като японските производители поели ангажимент да не представят оферти

във връзка с проектите, намиращи се в Европа; независимо от това в замяна на този ангажимент японската група трябвало да бъде уведомявана за подобни проекти, които да бъдат отнасяни към „общата европейска квота“, предвидена в споразумението GQ;

— споразумение от 15 април 1988 г., подписано във Виена, и озаглавено „E-Group Operation Agreement for GQ-Agreement“ (наричано по-нататък „споразумението EQ“), подписано от членовете на групата от европейски производители и имащо за предмет подялбата на проектите относно КАГИ, възложени на посочената група съгласно споразумението GQ.

- 5 В член 1 от решението от 2007 г. Комисията констатира, че [Toshiba] е участвал[o] в нарушението в периода от 15 април 1988 г. до 11 май 2004 г.
- 6 За посоченото в член 1 от решението от 2007 г. нарушение съгласно член 2 от него на [Toshiba] е наложена глоба в размер на 90 900 000 EUR, като от тази сума 4 650 000 EUR съответстват на нарушението, извършено от ТМ T&D и трябва да бъдат заплатени солидарно с [Mitsubishi].
- 7 На 18 април 2007 г. [Toshiba] подава жалба срещу решението от 2007 г.
8. С решение от 12 юли 2011 г. Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343) Общият съд, от една страна, отхвърля жалбата на [Toshiba] в частта ѝ относно отмяната на член 1 от решението от 2007 г. От друга страна, Общият съд отменя член 2, букви з) и и) от решението от 2007 г. в частта, която се отнася до жалбоподателя, като приема, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, като във връзка с изчисляването на размера на глобата е избрала референтна година за жалбоподателя, която била различна от избраната за европейските участници в нарушението.
- 9 На 23 септември 2011 г. [Toshiba] обжалва пред Съда решение[то от 12 юли 2011 г. Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343)].
- 10 На 15 февруари 2012 г. Комисията изпраща на [Toshiba] писмо с изложение на факти, от което става ясно, че тя възнамерява да приеме ново решение, с което да му наложи глоба (наричано по-нататък „писмото с фактите“). Комисията излага фактите, които според нея са релевантни за изчисляването на размера на глобата, като взема предвид решение[то от 12 юли 2011 г. Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343)].
11. На 7 и 23 март 2012 г. [Toshiba] представя своето становище по писмото с фактите.
- 12 На 12 юни 2012 г. се провежда среща между представители на [Toshiba] и екипа на Комисията, на който е възложено делото.
- 13 С [оспорваното] решение [...] член 2 от решението от 2007 г. е изменен, като са добавени нови букви з) и и). С буква з) на [Toshiba] е наложена глоба в размер на 4 650 000 EUR, която да бъде заплатена солидарно с [Mitsubishi]. С буква и) на [Toshiba] е наложена глоба в размер на 56 793 000 EUR в качеството му на единствено отговорен.
- 14 За да поправи неравното третиране, което Общият съд критикува в решение[то от 12 юли 2011 г. Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343)], в [оспорваното] решение Комисията се основава на общия оборот от КАГИ за 2003 г. Предвид обстоятелството, че през тази година дейността на [Toshiba] и на [Mitsubishi] в областта на КАГИ се упражнява от ТМ T&D, Комисията взема предвид неговия оборот за 2003 г. (съображения 59 и 60 от [оспорваното] решение).

- 15 С оглед на това, първо, при различното третиране, с което се цели да се отрази съответният принос на отделните участници в картела, Комисията изчислява пазарния дял на ТМ Т&D през 2003 г., що се отнася до КАГИ (между 15 % и 20 %), и го класира в[ъв втора] категория съгласно установената в съображения 482—488 от решението от 2007 г. категоризация. В следствие на това за ТМ Т&D е определен хипотетичен начален размер от 31 000 000 EUR (съображение 61 от [оспорваното] решение).
 - 16 Второ, за да отрази неравностойната възможност на [Toshiba] и на [Mitsubishi] да допринесат към нарушението в периода преди създаването на ТМ Т&D, началният размер на глобата за последното е разпределен между неговите акционери пропорционално на техните съответни продажби на КАГИ през 2001 г. — последната пълна календарна година, предхождаща създаването на ТМ Т&D. Вследствие на това за [Toshiba] е определен начален размер от 10 863 199 EUR, а за [Mitsubishi] — начален размер от 20 136 801 EUR (съображения 62 и 63 от обжалваното решение).
 - 17 Трето, за да осигури възпиращото действие на глобата, Комисията прилага към [Toshiba] възпиращ коефициент от 2 въз основа на неговия оборот през 2005 г. (съображения 69—71 от [оспорваното] решение).
 - 18 Четвърто, за да се отрази продължителността на нарушението през периода преди създаването на ТМ Т&D, първоначалният размер за [Toshiba] е увеличен със 140 % (съображения 73—76 от [оспорваното] решение).
 - 19 Пето, за да се отрази продължителността на нарушението през периода, в който ТМ Т&D упражнява дейността си, на [Toshiba] и на [Mitsubishi] е наложена солидарно глоба в размер, съответстващ на 15 % от хипотетичния начален размер за ТМ Т&D (съображение 77 от [оспорваното] решение).
 - 20 Накрая, шесто, размерът на солидарно наложената глоба е умножен с възпиращия коефициент за [Toshiba] и сумата, надвишаваща солидарната глоба в резултат от това умножение, е наложена като глоба лично на жалбоподателя (съображение 78 от [оспорваното] решение)“.
- 3 С решение от 19 декември 2013 г., Siemens и др./Комисия (С-239/11 Р, С-489/11 Р и С-498/11 Р, непубликувано, ЕУ:С:2013:866), Съдът по-специално отхвърля жалбата, подадена от Toshiba срещу решението от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343).

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

- 4 С акт, подаден в секретариата на Общия съд на 12 септември 2012 г., жалбоподателят подава жалба, с която иска основно отмяната на оспорваното решение, а при условията на евентуалност — намаляване на размера на наложената му глоба.
- 5 В подкрепа на жалбата Toshiba посочва пет основания, изведени: първо, от нарушение на принципите на добра администрация и на пропорционалност, второ, от нарушение на правото на защита, трето, от нарушение на принципа на равно третиране, що се отнася до началния размер на глобата, четвърто, от нарушение на задължението за мотивиране, и пето, от нарушение на принципа на равно третиране, що се отнася до определянето на равнището на отговорността на Toshiba по отношение на европейските участници в нарушението.
- 6 С обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля тази жалба.

Искания на страните

7 Със своята жалба Toshiba иска от Съда:

- да отмени обжалваното съдебно решение,
- да отмени оспорваното решение или да намали наложената му глоба съгласно член 261ДФЕС, или да върне делото на Общия съд, за да постанови той решение по същество в съответствие с правната квалификация на Съда, и във всички случаи
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски в производството по обжалване и в първоинстанционното съдебно производство.

8 Жалбоподателят моли Съда:

- да отхвърли жалбата и
- да осъди Toshiba да заплати съдебните разноски в производството по обжалване.

По жалбата

9 В подкрепа на жалбата си Toshiba посочва три основания, изведени: първо, от нарушение на правото на защита, тъй като оспорваното решение не е предхождано от ново изложение на възраженията, второ, от нарушение на принципа на равно третиране, що се отнася до началния размер на глобата, и трето, от нарушение на принципа на равно третиране, що се отнася до определянето на равнището на отговорност на Toshiba по отношение на европейските участници в нарушението.

По първото основание, изведено от нарушение на правото на защита, тъй като оспорваното решение не е предхождано от ново изложение на възраженията

Доводи на страните

10 С първото посочено основание Toshiba упреква Общия съд, че в точки 34—47 от обжалваното съдебно решение е отхвърлил първата част от второто основание на подадената жалба, с което дружеството твърди, че след постановяването на решението на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), Комисията била длъжна, преди да приеме оспорваното решение, да му изпрати ново изложение на възраженията, а като не му е изпратила писмото с изложение на фактите, Комисията нарушила правото му на защита, и по-специално правото му да бъде изслушано.

11 Според Toshiba изложението на възраженията от 20 април 2006 г. (наричано по-нататък „изложението на възраженията от 2006 г.“ се отнася единствено за решението от 2007 г. Погрешно в точка 42 от обжалваното съдебно решение Общият съд приел, че тъй като оспорваното решение представлявало решение за изменение на решението от 2007 г., това означавало, че процедурата по неговото приемане „се вписва в продължаването на производството, приключило с приемането на решението от 2007 г.“.

12 Както основателно посочил Общият съд в точка 74 от обжалваното съдебно решение, що се отнася до налагането на допълнителния размер на глобата, Комисията била по-специално длъжна да предостави на Toshiba допълнителни доказателства във връзка с условията и реда за реализиране на намерението ѝ да осигури възпиращото действие на глобата, за да даде

възможност на жалбоподателя да изложи надлежно своята гледна точка. Въпреки това посоченото твърдение било несъвместимо със заключението в същата точка от обжалваното съдебно решение, че Комисията не била длъжна да му изпрати ново изложение на възраженията, в което да са посочени тези доказателства.

- 13 Според Toshiba, тъй като писмото с фактите нямало особен статут, както посочва Общият съд в точка 75 от обжалваното съдебно решение, а и защото изложението на възраженията било единственият предвиден в конкурентното право на Съюза процесуален механизъм, чрез който необходимата информация да бъде съобщена на дружеството по начин, който да му гарантира възможността да бъде изслушано от Комисията, за да се съобрази правото на изслушване на това дружество относно условията и реда за изчисляване на глобата, която Комисията възнамерявала да му наложи, в настоящия случай било необходимо да се изпрати ново изложение на възраженията.
- 14 Комисията възразява, като посочва, че макар и първото основание да следва да се разбира в смисъл, че глоба може да се налага само в рамките на ново производство, включващо изпращането на изложение на възраженията, в което се повтарят всички факти, установяващи нарушението, това основание било недопустимо, тъй като не било повдигнато пред Общия съд.
- 15 При всички обстоятелства това основание било явно необосновано.
- 16 На първо място, с основание в точка 42 от обжалваното съдебно решение Общият съд приел, че процедурата, в резултат на която било прието оспорваното решение, се вписвала в продължаването на производството, приключило с приемането на решението от 2007 г. В действителност съгласно постоянната съдебна практика дадено решение е незаконосъобразно единствено от момента на настъпване на незаконосъобразността.
- 17 На следващо място, въпреки че в конкретния случай Комисията изпратила писмо с фактите, преди да приеме оспорваното решение, тя не била длъжна да прави това, тъй като утвърденото в постоянната практика на Съда изискване, че предприятията трябва да бъдат информирани за намерението на Комисията да наложи глоба, преди да бъде прието дадено решение, било вече изпълнено с изпращането на изложението на възраженията от 2006 г.
- 18 Накрая, точка 74 от обжалваното съдебно решение била опорочена от грешка при прилагане на правото. В действителност съдебната практика, на която се позовавал Общият съд, не се отнасяла до изискването, че когато срещу дадено предприятие се води разследване, на него следва да бъде предоставена възможност в рамките на административното производство да изложи надлежно своето становище относно истинността и релевантността на твърдените факти и обстоятелства, както и относно документите, на които Комисията основава твърдението си за наличие на нарушение на установените в Договора за функционирането на ЕС правила в областта на конкуренцията. Напротив, тази съдебна практика не се отнасяла до изчисляването на глобата, наложена след като е констатирано подобно нарушение.

Преценка на Съда

- 19 Преди всичко следва да се отхвърли повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост.
- 20 В действителност, доколкото с първото въведено основание Toshiba упреква по същество Общия съд, че отхвърля доводите му, че Комисията не може да приеме оспорваното решение, без да му изпрати ново изложение на възраженията, като по-специално посочва, че противно на приетото от Общия съд, процедурата, приключила с приемането на оспорваното решение, не се вписва в продължението на производството, приключило с приемането на решението от 2007 г., е ясно, че изложеното не представлява ново основание.

- 21 По същество правилно в точки 40 и 41 от обжалваното съдебно решение Общият съд се основава на утвърден в постоянната съдебна практика принцип, че за да изпълни задължението си да се съобрази с правото на предприятията да бъдат изслушвани, в изложението на възраженията Комисията е длъжна да посочи изрично, че ще прецени дали следва да се налагат глоби на съответните предприятия, като тя е длъжна и да изложи основните фактически и правни обстоятелства, които могат да доведат до налагането на глоба, като например тежестта и продължителността на предполагаемото нарушение и дали то е извършено умишлено или по непредпазливост. От тази съдебна практика следва също, че за разлика от това, когато Комисията е посочила фактическите и правните обстоятелства, върху които ще основе изчисляването на размера на глобите, тя не е задължена да уточнява начина, по който ще използва всяко от тези обстоятелства при определянето на размера на глобата (вж. по-специално решение от 28 юни 2005 г., *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, С-189/02 Р, С-202/02 Р, С-205/02 Р—С-208/02 Р и С-213/02 Р, EU:С:2005:408, т. 428 и 437).
- 22 Също така с основание в точка 42 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че тъй като решението от 2007 г. се предшества от изложението на възраженията от 2006 г. и предвид обстоятелството, че оспорваното решение предвижда изрично, че то е решение за изменение на решението от 2007 г., процедурата по неговото приемане спада към продължаването на производството, приключило с приемането на решението от 2007 г.
- 23 От това обстоятелство Общият съд е могъл, без да допусне грешка при прилагане на правото, да стигне до извода, че съдържанието на изложението на възраженията от 2006 г. може да бъде взето предвид, за да се провери дали в процедурата, приключила с приемането на оспорваното решение, се съблюдава правото на защита на жалбоподателя, доколкото това съдържание не се оспорва с решението на Общия съд от 12 юли 2011 г., *Toshiba/Комисия* (Т-113/07, EU:Т:2011:343).
- 24 Във връзка с това следва да се припомни, че отмяната на акт на Съюза не засяга непременно актовете, които го подготвят, тъй като процедурата, с която се цели замяна на отменения акт, по принцип може да бъде повторена от действието, на което се дължи възникналата незаконосъобразност. Отмяната на акта по принцип не засяга законосъобразността на подготвителните мерки за този акт, предшестващи етапа, на който порокът е бил установен. Макар да е установено, че отмяната не засяга законосъобразността на извършените предходни процесуални действия, Комисията не е задължена, единствено поради факта на тази отмяна, да изпрати на съответните предприятия ново изложение на възраженията (вж. в този смисъл решение от 15 октомври 2002 г., *Limburgse Vinyl Maatschappij* и др./Комисия, С-238/99 Р, С-244/99 Р, С-245/99 Р, С-247/99 Р, С-250/99 Р—С-252/99 Р и С-254/99 Р, EU:С:2002:582, т. 73—75, 80 и 81).
- 25 Освен това, след като в точки 43 и 44 от обжалваното съдебно решение установява, че в изложението на възраженията от 2006 г. се съдържат фактически и правни обстоятелства относно изчисляването на размера на глобите, както се изисква от припомнената в точки 40, 45 и 46 от същото съдебно решение съдебна практика, съгласно които точки с решението на Общия съд от 12 юли 2011 г., *Toshiba/Комисия* (Т-113/07, EU:Т:2011:343), не се оспорва истинността, релевантността или обосноваването на тези обстоятелства — фактически констатации, които освен това не били оспорени от *Toshiba* — Общият съд правилно извежда от това обстоятелство извода в точка 47 от обжалваното съдебно решение, че съдебното решение на Общия съд от 12 юли 2011 г. допускало посочените обстоятелства да бъдат взети предвид при проверката дали е спазено правото на защита на *Toshiba* в рамките на производството, приключило с приемането на оспорваното решение.
- 26 Освен това, тъй като установеният порок в съдебното решение на Общия съд от 12 юли 2011 г., *Toshiba/Комисия* (Т-113/07, EU:Т:2011:343), е допуснат към момента на приемането на решението от 2007 г., отмяната на това решение не е засегнала законосъобразността на

подготвителните мерки за приемането на това решение, които предхождат етапа, в който е допуснат порокът, в съответствие с принципа, утвърден с припомнената в точка 24 от настоящото съдебно решение съдебна практика.

- 27 Също така в отговор на изложените от Toshiba доводи, съгласно които установеният порок се отнасял до грешка при прилагането на материалното право, засягаща неминуемо и законосъобразността на подготвителните мерки за приемането на решението от 2007 г., е важно да се посочи, че в точка 62 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че Toshiba не е уточнило по какъв начин тези мерки са били опорочени със съдебното решение на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), като в точка 63 от обжалваното съдебно решение Общият съд добавя, че при всички положения формулираните от Общия съд критики в неговото съдебно решение от 12 юли 2011 г. не се отнасяли нито до фактическата идентификация и правната преценка на извършеното от жалбоподателя нарушение, нито до определянето на факторите, които следвало да се вземат предвид при определянето на размера на глобата, а единствено до избора на референтни данни, които следвало да послужат при детайлното изчисляване, а следователно и до фактор, който не следвало да бъде прецизиран в изложението на възраженията.
- 28 От това следва, че в рамките на по принцип неприкосновеното си право на преценка на фактите и доказателствата Общият съд е приел, без Toshiba да е изложило твърдения за каквото и да е изопачаване на тези доказателства, че последното не е доказало, че отмяната на решението от 2007 г. със съдебното решение на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), е засегнало законосъобразността на изложението на възраженията от 2006 г. и че не това бил случаят, когато констатираният порок не се отнасял нито до повдигнатите срещу Toshiba възражения, нито до факторите, които следвало да бъдат взети предвид при определянето на размера на неговата глоба.
- 29 Този извод не трябва да се поставя под въпрос, противно на твърденията на Toshiba относно принципа, който следва от посочената в точка 71 обжалваното съдебно решение съдебна практика, откъдето Общият съд заключава в точка 74 от същото съдебно решение, че след изпращането на изложението на възраженията Комисията била длъжна да предостави на съответното предприятие допълнителни доказателства във връзка с условията и реда за реализиране на намерението ѝ да осигури възпиращото действие на глобата, за да предостави възможност на жалбоподателя да изложи надлежно своето становище във връзка с това.
- 30 В действителност трябва да се констатира, че този принцип не следва нито от практиката на Съда, на която се позовава Общият съд в точка 71 от обжалваното съдебно решение — а именно съдебната практика, установена в точка 66 от решение от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия (С-204/00 Р, С-205/00 Р, С-211/00 Р, С-213/00 Р, С-217/00 Р и С-219/00 Р, ЕУ:С:2004:6) — нито от друго решение на Съда, тъй като в тази съдебна практика Съдът се ограничава да припомни принципа, че за да може да се зачете правото на защита, е необходимо на заинтересованото предприятие да бъде предоставена възможност в рамките на административното производство да изложи надлежно своето становище относно истинността и релевантността на твърдените факти и обстоятелства, както и относно документите, на които Комисията основава твърдението си за наличието на нарушение на Договора.
- 31 Ако, както следва от изложеното, точка 74 от обжалваното съдебно решение е опорочена от грешка при прилагането на правото, същата не се отразява на законосъобразността на обжалваното съдебно решение, доколкото неговият диспозитив е в достатъчна степен обоснован с други правни съображения (в този смисъл вж. по-специално решение от 29 март 2011 г., ThyssenKrupp Nirosta/Комисия, С-352/09 Р, ЕУ:С:2011:191, т. 136).

- 32 В действителност, както следва от предходните точки на настоящото съдебно решение, в резултат на изложените в точки 40—65 от обжалваното съдебно решение съображения, Общият съд е приел правилно, че макар Комисията да не е изпратила на Toshiba ново изложение на възраженията, неговото право на защита не е нарушено.
- 33 Също така може да бъде припомнено, че при определени обстоятелства, и по-специално когато Комисията възнамерява да приложи нови насоки относно метода за определяне на размера на глобите, и доколкото това не означава, че така тя изпреварва по неподходящ начин решението си относно възраженията, би могло да се желае Комисията да представи пояснения относно начина, по който тя възнамерява да се възползва от императивните критерии за тежестта и продължителността на нарушението при определянето на размера на глобите, но въпреки това правото на изслушване не обхваща подобни, свързани с метода на определяне на размера на глобите обстоятелства (вж. решение от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, С-189/02 Р, С-202/02 Р, С-205/02 Р—С-208/02 Р и С-213/02 Р, EU:C:2005:408, т. 438 и 439).
- 34 Накрая, макар в конкретния случай с изпращането на писмото с фактите Комисията да е възнамерявала да предостави на Toshiba пояснения относно новите обстоятелства относно метода за определяне на размера на неговата глоба, която според Комисията следвало да му се наложи след частичната отмяна на решението от 2007 г. с решението на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, EU:T:2011:343), независимо че е установено, че Toshiba е имала възможност да изрази становището си както писмено, така и по време на срещата относно тези обстоятелства, което се потвърждава с оспорваното решение, е вярно, че съгласно съдебната практика, припомнена в точка 21 от настоящото съдебно решение, тези обстоятелства не са от такова естество, че да се налага да бъдат разгледани в ново изложение на възраженията.
- 35 С оглед на всичко изложено първото основание следва да се отхвърли.

По второто основание, изведено от нарушение на принципа на равно третиране, що се отнася до началния размер на глобата

Доводи на страните

- 36 С второто посочено основание Toshiba твърди, че Общият съд нарушил принципа на равно третиране, тъй като отхвърлил третото основание от неговата жалба, с което Toshiba посочва, че за да изпълни решението от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, EU:T:2011:343), Комисията следвало да изчисли размера на наложената му глоба въз основа на оборота на ТМ Т&D за 2003 г., а не въз основа на началния размер на наложената на това предприятие глоба.
- 37 Toshiba припомня, че пред Комисията и Общия съд, от една страна, е застъпило становището, че с използвания за изчисляването на наложената му глоба метод се нарушавал принципът на равно третиране, тъй като този метод не отразявал индивидуалната тежест на Toshiba в нарушението преди създаването на ТМ Т&D, каквото изискване поставя Общият съд в точка 290 от решение от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, EU:T:2011:343), и което съответства на възприетия за европейските предприятия подход. От друга страна, Toshiba изтъква, че Комисията следва да изчисли началния размер на наложената му глоба въз основа на неговия оборот за 2003 г., тоест като му определи 35 % от реализиран от ТМ Т&D оборот през 2003 г.
- 38 Toshiba твърди, че точка 115 от обжалваното съдебно решение е опорочена от липса на мотиви, тъй като със само по себе си безспорното обстоятелство, че наложената му глоба не можела да бъде изчислена „точно по същия начин“ като глобите на европейските предприятия, не може да

се обясни по какъв начин предложеният от Toshiba метод бил по-неподходящ от използвания от Комисията, за да се осигури равенство в третирането между Toshiba и европейските предприятия.

- 39 В допълнение, макар и да било безспорно обстоятелството, на което се позовава Общият съд в точки 116, 117 и 123—125 от обжалваното съдебно решение, за да отхвърли предложения от Toshiba метод за изчисляване на размера на глобата, а именно че ТМ Т&D било съвместно предприятие, а отчасти и изцяло отговорно за производството и продажбата на КАГИ през 2003 г., като това дружество било отделен правен субект от неговите акционери, това обстоятелство било лишено от релевантност в този контекст.
- 40 Използването на началния размер на глобата на ТМ Т&D отразявало единствено факта, че тежестта на ТМ Т&D в нарушението съгласно установено в точка 66 от оспорваното решение и в точка 128 от обжалваното съдебно решение, и било правилно взето предвид от Комисията при изчисляването на размера на дължимата от съвместното предприятие глоба. Въпреки това тази сума не отразявала индивидуалната тежест на Toshiba за периода, предхождащ създаването на съвместното предприятие.
- 41 Обратно, определянето на началния размер на глобата на Toshiba въз основа на неговия условен оборот през 2003 г., възлизащ на 35 % от оборота, реализиран от ТМ Т&D през 2003 г., би бил обективен критерий, който би могъл да предостави точна мярка за вредното въздействие вследствие на ограничителната практика на Toshiba преди създаването на ТМ Т&D.
- 42 Тази методология би могла да позволи Toshiba да бъде третирано по еднакъв начин с европейските производители при изчисляването на размера на глобите. В действителност първо би бил изчислен собственият оборот на Toshiba. След това, в зависимост от изчисления въз основата на този оборот пазарен дял на Toshiba, последното би могло да бъде класирано в една от определените в решението от 2007 г. категории за началния размер на глобите; в конкретния случай това била категорията, която позволявала да се определи начален размер на глобата, възлизащ на 9 милиона евро.
- 43 За разлика от това Комисията не приложила посочената методология за изчисляване на размера на глобата, към което я насочил предпочетеният от нея метод. Вследствие на разпределянето на част от началния размер на глобата на ТМ Т&D, се оказва, че на Toshiba бил наложен изкуствен начален размер на глобата, възлизащ на 10 863 199 EUR, което не съответствало на никоя от определените в решението от 2007 г. категории за началните размери на глобите.
- 44 Предложеният от Toshiba метод за изчисляване не бил по-изкуствен от приложения от Комисията. В действителност при всички положения при изчисляването на размера на глобата на Toshiba по необходимост следвало да се приложат специални правила. Общият съд пропуснал да обясни, по-специално в точка 128 от обжалваното съдебно решение, защо е приел, че методът на Комисията, който включвал разделянето на началния размер на глобата на ТМ Т&D, бил по-малко изкуствен от предложения от Toshiba метод, състоящ се в разделяне на оборота на ТМ Т&D.
- 45 Макар и, както посочва Общият съд в точка 121 от обжалваното съдебно решение, Комисията да следвала метода, предложен от Общия съд в съдебното решение от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), като подходящ пример за алтернативен метод, съвместим с принципа на равно третиране, от това не следвало, че този метод бил по-подходящ от предложения от Toshiba и не нарушавал посочения принцип. Също така обстоятелството, че първоначално Toshiba предложило друг метод за изчисляване, основан на началния размер на глобата на съвместното предприятие, не лишавал този подход от неговата законосъобразност.

- 46 Комисията изтъква, че методологията, препоръчана от Toshiba в неговата жалба, е по-изкуствена от възприетата в оспорваното решение, тъй като предполагала използването на похват, чрез който на Toshiba да бъде определен оборот за дадена година, в която то не било реализирало такъв.
- 47 При всички положения, тъй като Mitsubishi и Toshiba притежавали равни дялове от капитала на съвместното предприятие, който и да е „оборот“ на Toshiba за 2003 г. в сектора на КАГИ би могъл да бъде изчислен само след като му бъдат определени 50 % от оборота на съвместното предприятие, тоест сума, възлизаща на 176,61 милиона евро, което съответствало на пазарен дял, малко по-голям от 8 %, като не следвало, в съответствие с твърденията на Toshiba, да се определи оборот от 123,6 милиона евро, съответстващ на 35 % от оборота на съвместното предприятие, и пазарен дял от 5,6 %.
- 48 Въпреки че Съдът следвало да заключи, че Комисията е трябвало да изчисли размера на глобата в съответствие с начина, застъпван понастоящем от Toshiba, това обстоятелство не доказвало, че Комисията е допуснала грешка при прилагането на правото.
- 49 В действителност дебатът се концентрирал не върху най-добрия възможен метод, а върху законосъобразността на този метод, приложен в оспорваното решение. Във връзка с това Комисията посочва, че защитавааният в конкретния случай метод е различен от метода, предложен първоначално от това дружество, съгласно който началният размер на глобата на съвместното предприятие, изчислен въз основа на оборота му за 2003 г., следвало да се раздели на равни дялове между Toshiba и Mitsubishi, както и от метода, предпочетен от Общия съд в решение от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343). Следователно не би трябвало да се твърди, че този метод е единственият, който е можело да бъде използван, за да се определи размерът на глобата на Toshiba при отчитане на оборота през 2003 г.
- 50 Оттук Комисията извежда заключението, че Общият съд не е допуснал грешка при прилагането на правото, тъй като неговата изходна позиция не била съпоставимостта на оборотите на „различните предприятия“, защото съответното предприятие, реализирало оборот през 2003 г., можело да бъде единствено съвместното предприятие.

Преценка на Съда

- 51 Като се позовава по-специално на съображения 62 и 66 от оспорваното решение, воден по същество от мотивите, изложени накратко в точки 114—117 и 123—125 от обжалваното съдебно решение, Общият съд приема с основание, че тъй като Toshiba не е реализирало продажби на КАГИ през референтната 2003 г., Комисията е можела да заключи, че не е подходящо да изчисли хипотетично определения потенциален оборот на това предприятие за тази година, като раздели изкуствено оборота на ТМ Т&D през 2003 г., без да взема предвид обстоятелството, че това съвместно предприятие развива дейност на пазара през референтната година като оператор, който е отделен от неговите акционери.
- 52 В действителност обстоятелството, че през 2003 г. Toshiba не реализирала собствен оборот в сектора на КАГИ, представлява фактор, който отграничава положението на това дружество от положението на останалите предприятия — участници в картела, и по-специално от европейските предприятия, като от това следва, че наложената на посоченото дружество глоба би следвало да бъде изчислена с оглед на ефективния оборот, реализиран от ТМ Т&D през 2003 г., а не с оглед на хипотетично определения потенциален оборот, получен чрез разделяне на оборота на ТМ Т&D.

- 53 Както посочва Общият съд в точка 125 от обжалваното съдебно решение, в резултат на препоръчвания от Toshiba подход в крайна сметка се стигало до изключване на декларираното от Комисията намерение при определяне на размера на глобите тя да се позовава на реализирания през 2003 г. оборот.
- 54 В резултат на предложения от Toshiba изчислителен метод следва да се съпоставя виртуално определеният потенциален оборот на Toshiba с реалния оборот на европейските предприятия, като в допълнение това обстоятелство не е позволило на Toshiba и Mitsubishi да бъде определен начален размер на глобата, който по подходящ начин да отразява тяхната тежест в извършеното нарушение през 2003 г., и по-специално съвместната тежест, която тези предприятия имат чрез посредничеството на ТМ Т&D, както по същество посочва Комисията в съображение 66 от оспорваното решение.
- 55 Както изтъква генералният адвокат в точка 102 от представеното заключение, е също така съмнително дали този алтернативен метод позволява по-пряко използване на оборота на ТМ Т&D за 2003 г., или дава по-точна представа за положението на Toshiba на пазара през тази година, тъй като този метод изисква да се процедира на два допълнителни етапа, а именно изчисляване на условния оборот на Toshiba за 2003 г. и определяне на тази основа на неговия условен пазарен дял за същата година.
- 56 Накрая, макар и в оспорваното решение да се посочва, че на Toshiba е наложен начален размер на глобата, който не съответства на нито един от начални размери, определени за посочените в решението от 2007 г. категории, това е пряко следствие от обстоятелството, че в това решение началният размер на глобата на Toshiba е изчислен чрез използване на дял от началния размер на глобата на ТМ Т&D. Тъй като Toshiba не твърди, че като класира ТМ Т&D във втората определена в посоченото решение категория, Комисията е нарушила принципа на равно третиране, Toshiba не би следвало да застъпва и становището, че му е наложен размер на глобата, който е по-висок от определения за сравними по мащаб предприятия.
- 57 С оглед на гореизложеното второто основание трябва да се отхвърли.

По третото основание, изведено от нарушение на принципа на равно третиране, що се отнася до определянето на равнището на отговорност на Toshiba по отношение на европейските участници в нарушението

Доводи на страните

- 58 С третото посочено основание Toshiba упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагането на правото, тъй като в точки 141 и 142 от обжалваното съдебно решение е приел, че като е отхвърлила молбата на Toshiba да му наложи глоба в по-нисък размер, предвид по-ниското равнище на неговата отговорност за извършеното нарушение в сравнение с отговорността на европейските участници в картела, Комисията не е нарушила принципа на равно третиране.
- 59 Toshiba счита, че съгласно съдебната практика, след като установи наличието на картел и след като идентифицира неговите участници, когато налага глоби, Комисията е длъжна да разгледа относителната тежест на участието на всяко предприятие в картела и да приспособи санкцията към индивидуалното поведение и към специфичните характеристики на участието на съответното предприятие в едно-единствено и продължавано нарушение.
- 60 Погрешно Общият съд приел в точка 142 от обжалваното съдебно решение, че „приносът на [Toshiba] към извършването на нарушението е сравним с този на европейските предприятия“, което предполагало, че Комисията не е нарушила принципа на равно третиране с посочения в

точка 141 от това съдебно решение мотив, че прилагането на общото споразумение съставлявало „необходим принос“ към целите на нарушението в неговата цялост или „предварително условие“ за възлагането на проекти между европейските производители.

- 61 В конкретния случай всъщност било очевидно, че японските предприятия не са нанесли същата вреда на пазара на ЕИП и са допринесли в по-малка степен за глобалното нарушение, отколкото европейските производители, тъй като последните стигали още по-далече, след като се разпределяли европейските проекти чрез свързани с тайното споразумение активни действия.
- 62 Комисията твърди, че третото основание е недопустимо, тъй като излиза извън рамките на посочените от Toshiba доводи пред първата инстанция.
- 63 В действителност с това основание се оспорвали потвърдените в оспорваното решение и съдържащи се в решението от 2007 г. констатации относно относителната тежест на извършеното от Toshiba нарушение. Макар тези констатации да били оспорени с петото основание, повдигнато пред Общия съд в рамките на делото, приключило с постановяването на обжалваното съдебно решение, те не били част от нейните доводи, както тя признавала в своята реплика пред първата съдебна инстанция. В действителност в тази реплика Toshiba изоставяло доводите си относно въпроса за относителната тежест на извършеното от него нарушение.
- 64 При условията на евентуалност Комисията твърди, че третото основание е недопустимо, тъй като се отнасяло до въпрос, който се ползвал със сила на пресъдено нещо.
- 65 В решение от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), Общият съд обвързал преценката на тежестта на извършеното от Toshiba нарушение с отговора на въпроса дали е налице едно-единствено нарушение. Въпреки това, тъй като понастоящем отговорът на този въпрос се ползвал със сила на пресъдено нещо, той не можел повече да се оспорва в рамките на настоящото производство.
- 66 Накрая, в случай че Съдът приемел третото основание за допустимо, Комисията твърди, че то следва да бъде отхвърлено като необосновано. В това отношение тя се позовава на произтичащия от съдебната практика принцип, че обстоятелството, че дадено предприятие няма пряко участие във всички конститутивни елементи на даден глобален картел, не го освобождава от отговорност за извършеното нарушение, ако се докаже, че то е следвало по необходимост да знае, от една страна, че тайното споразумение, в което участва, е част от цялостен план, и от друга страна, че този цялостен план включва всички конститутивни елементи на картела.

Преценка на Съда

– По допустимостта

- 67 И двете повдигнати от Комисията възражения за недопустимост следва да бъдат отхвърлени.
- 68 Що се отнася, на първо място, до довода, изведен от обстоятелството, че въпросът, разгледан в рамките на третото основание, не е бил поставен пред Общия съд, следва да се установи, че действително това е така. Всъщност в рамките на посоченото в неговата жалба пето основание Toshiba изтъква, че към момента на определянето на глобата, и по-специално при определянето на нейния начален размер, Комисията не е взела предвид предполагаемия принос на Toshiba към картела, което съставлявало нарушение на принципа на равно третиране. Освен това в своята реплика пред Общия съд Toshiba не оттегля посоченото пето основание.

- 69 На второ място, що се отнася до възражението, изведено от Комисията от принципа на силата на пресъдено нещо, следва да се посочи, че това възражение се основава на предпоставката, че в подадената жалба Toshiba оспорва наличието на едно-единствено и продължавано нарушение.
- 70 Случаят обаче не е такъв, защото третото основание се ограничава до ясно поставения въпрос за определянето на размера на наложената на Toshiba глоба с оглед на тежестта на нарушението, в което е упрекувано.
- 71 За разлика от това последният въпрос, който не се отнася до установяването в тежест на Toshiba на едно-единствено и продължавано нарушение, а до определянето на размера на глобата с оглед на тежестта на нарушението, в което то е упрекувано, Общият съд е разгледал специално в решение от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343).
- 72 В действителност в точки 258—261 от това съдебно решение Общият съд е отхвърлил първата част от четвъртото основание, посочено в жалбата на Toshiba, с което то твърди, че Комисията не е взела предвид обстоятелството, че относителната тежест на неговото участие в картела е по-малка от тежестта, за която е ангажирана отговорността на европейските производители, тъй като Toshiba участвало единствено в общото споразумение, с което поело задължение да не представя оферти за проекти относно КАГИ, разположени в Европа, при положение че европейските производители участвали допълнително и в споразумението EQ, чийто предмет бил разпределянето на тези проекти.
- 73 По-нататък, следва да се посочи, че решение на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343) се обжалва пред Съда.
- 74 След отхвърлянето на подадената във връзка с това жалба, с решение от 19 декември 2013 г., Siemens и др./Комисия (С-239/11 Р, С-489/11 Р и С-498/11 Р, непубликувано, ЕУ:С:2013:866), решението на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), и по-специално неговия диспозитив и съображенията, които представляват неговата необходима основа, са придобили окончателен характер (вж. в този смисъл решение от 19 февруари 2009 г., Gorostiaga Atxalandabaso/Парламент, С-308/07 Р, ЕУ:С:2009:103, т. 57).
- 75 Вярно е, че в подадената срещу решение на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), жалба Toshiba не оспорва точки 258—262 от това съдебно решение.
- 76 Въпреки това в съответствие с член 169 от Процедурния правилник на Съда исканията в жалбата са за отмяна, изцяло или частично, на съдебния акт на Общия съд, съдържащ се в неговия диспозитив.
- 77 От това следва, че с подадената срещу решение на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), жалба Toshiba не може да оспорва съдържащите се в точки 258—262 от това съдебно решение мотиви, без да оспори и неговия диспозитив, доколкото с последния Общият съд е отменил наложената на Toshiba глоба.
- 78 Въпреки това Toshiba не може да бъде упрекувано, че не е оспорило посочените мотиви със своята жалба пред Съда, като я е ограничило до съдържащите се в решение на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (Т-113/07, ЕУ:Т:2011:343), мотиви относно нарушението, в което е упрекувано.
- 79 Никоя страна не може да бъде принудена да предприема действия срещу собствените си интереси в опит да запази процесуалните си права, сред които е и правото ѝ на жалба пред Съда.

80 Така, като в точки 139—141 от обжалваното съдебно решение е разгледал въпроса дали при определянето на размера на наложената на Toshiba глоба е налице съответствие с принципа на равно третиране, като се държи сметка за тежестта на нарушението, в което Toshiba е упреквано, след съпоставяне с приетото за европейските производители положение, Общият съд не е нарушил силата на пресъдено нещо, с което се ползва решение на Общия съд от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (T-113/07, EU:T:2011:343).

– По същество

81 В точки 141 и 142 от обжалваното съдебно решение, без да допуска грешка при прилагане на правото, Общият съд приема, че тъй като участието на японските предприятия в общото споразумение било „предварително условие“ за ефективното прилагане на споразумението EQ, в което участват единствено европейските предприятия, и че следователно спазването от страна на японските предприятия на поетите въз основа на общото споразумение ангажименти съставлявало „необходим принос“ към функционирането на нарушението, следвало да се заключи, че приносът на Toshiba към нарушението е съпоставим с този на европейските предприятия.

82 Освен това в точка 141 от обжалваното съдебно решение Общият съд се позовава на точка 261 от решение от 12 юли 2011 г., Toshiba/Комисия (T-113/07, EU:T:2011:343), в което той отново правилно приема, че тъй като въз основа на общото споразумение Toshiba е поело ангажимент да не извършва дейност на пазара на ЕИП, не е необходимо да участва и в споразумението EQ, което има за предмет разпределянето на проектите относно КАГИ на пазара на ЕИП. Обстоятелството, че Toshiba не е участвало в споразумението EQ, всъщност било ирелевантно и не се дължало на направен от него избор.

83 С други думи, както посочва генералният адвокат в точка 134 от представеното заключение, Общият съд правилно приел, че обстоятелството, че Toshiba не е участвало в споразумението EQ, е последица само от неговото участие в общото споразумение и следователно не означава, че с поведението си то е извършило по-леко нарушение от това на европейските производители.

84 При тези условия Toshiba не може да упреква Комисията, че не е намалила размера на неговата глоба, тъй като Toshiba не било страна по споразумението EQ.

85 С оглед на изложеното третото основание следва да се приеме за необосновано и трябва да бъде отхвърлено.

86 Поради това, тъй като никое от повдигнатите от Toshiba основания не може да бъде уважено, жалбата трябва да бъде отхвърлена.

По съдебните разноски

87 В съответствие с член 184, параграф 2 от Процедурния правилник, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски. Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от този правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

88 Тъй като Комисията е направила искане за осъждането на Toshiba и последното е загубило делото, то трябва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (седми състав) реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**
- 2) **Осъжда Toshiba Corp. да заплати съдебните разноски.**

Подписи